

RED DE SAHARA

VAN DE PANNE

Herstel van de verstuiwingsdynamiek in De Westhoek.

© Marc Leten

De Sahara in 2016

© Marc Leten

De Sahara rond 1990

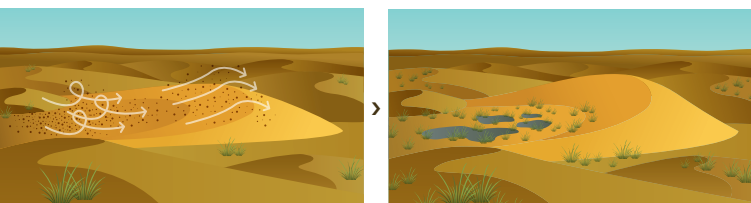
De 'Sahara'

Het natuurreservaat De Westhoek in De Panne is een ongerept duinengebied aan onze kust. Je kan er een grote variatie aan duinen met helm, duingraslanden, vochtige duinpannes, duinstruwelen en duinbossen ontdekken. Het groot centraal loopduin, ook wel bekend als **de Sahara van De Panne** was één van de meest uitgestrekte stuifduinen van West-Europa.

Inderdaad, **was** ... want de Sahara verdwijnt stilaan. Het kale zand in het duinengebied groeit sinds de laatste eeuwwisseling meer en meer dicht met helmgras en duindoorn. Hierdoor verdwijnt de zandverstuivings-dynamiek en verliest het ooit zo gevarieerde duinenlandschap in de Sahara zijn oorspronkelijke en rijke fauna en flora.

Zandverstuivingsdynamiek valt stil

Zandverstuiving is een natuurlijk proces waarbij een **mooi en gevarieerd duinenlandschap** ontstaat. Onder invloed van de wind worden verschillende soorten duinen gevormd: witte duinen, paraboolduinen met vochtige duinpannes, grijze duinen ... Elk duintype biedt een waardevol habitat voor heel wat bijzondere planten, dieren en paddenstoelen.

Werking van de winddynamiek op paraboolduininvorming en het ontstaan van een duinpanne

Het stuivende zand is ook rijk aan kalk, dat afkomstig is van het schelpengruis dat op het strand is afgezet door de zee. De plantengroei van jonge duinen en duinpannen is dan ook oorspronkelijk kalkminnend.

Helaas is deze verstuiwingsdynamiek sinds de laatste eeuwwisseling grotendeels stilgevallen. Oorzaken hiervan liggen hoofdzakelijk bij de mens. De toegenomen CO₂ uitstoot resulteert in klimaatwijziging, met meer neerslag en kortere, warmere winters. De afzetting van stikstof afkomstig van de uitstoot van auto's, landbouw en industrie, zorgt bovendien onrechtstreeks voor bemesting van de duinbodems. Deze zaken bevorderen de kieming en groei van helmgras en duindoorn. Toegenomen infrastructuur en bebouwingen, samen met aanplantingen, vormen bovendien een barrière voor het stuivende zand.

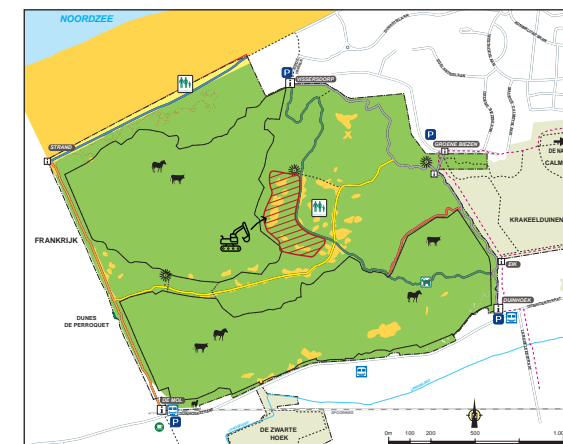

Geel zonneroosje

Duinvelddridderswam

Door het stilvallen van de verstuiwingsdynamiek in de Sahara verdwijnt het leefgebied van diverse typische soorten zoals de strandzandloopkever, de duinvelddridderswam, de rugstreeppad ... Ook kalkminnende planten zoals het geel zonneroosje zullen er op termijn geen groeibodem meer vinden.

Overzichtskaart van de huidige situatie in De Westhoek met de te herstellen zone

■ begroeiing ■ kaal zand ■ herstel zandverstuiving

Tijd voor actie!

Het Agentschap voor Natuur en Bos wil het zand opnieuw laten stuiven door het dichtbegroeide duinengebied! Om de duinen opnieuw in beweging te brengen zal een oppervlakte van ongeveer 8,6 hectare onder handen genomen worden. Begroeiingen en humuslagen zullen verwijderd worden. De wind krijgt zo weer vat op het kale zand en helpt de natuur om een gevarieerd landschap te ontwikkelen. Deze werken zijn gepland in 2019 en 2020.

Jonge vochtige duinpanne

© Marc Leten

© Peter Wattyhy

Rugstreeppad

© Marc De Vos

Waardevolle duinpannenvegetatie

© Yves Adams

Parnassia

Natuurherstelproject 'Vedette'

De werken in de Sahara maken deel uit van het Vlaams en Frans Interreg-project 'Vedette' (= voor een duurzaam eco-toeristisch territorium) voor de grensoverschrijdende duinengordel tussen Dunkerque en Westende. Het natuurreservaat De Westhoek grenst immers aan het natuurgebied 'Dunes de Perroquet' aan Franse zijde. Natuur kent geen grenzen en de aanpak van dit grensoverschrijdende gebied 'Vlaamse Duinen' vereist dan ook een gemeenschappelijke visie voor een duurzame ontwikkeling en beheer ervan.

Samen met alle Belgische en Franse partners wil het Agentschap voor Natuur en Bos de 'Vlaamse Duinen' herstellen en aantrekkelijker en gevarieerder maken voor mens en natuur!

Ontdek meer over de zandverstuivingsdynamiek en de voorziene werken in de Sahara via de rondreizende tentoonstelling of www.natuurenbos.be/interreg-v-project-vedette.

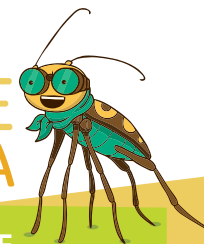
© Waternet

Met steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling.

RED DE SAHARA

VAN DE PANNE

Herstel van de verstuivingsdynamiek in de Westhoek

AGENTSCHAP NATUUR & BOS

www.natuurenbos.be

Verantwoordelijke uitgever: Marie-Laure Vanwanseele, Agentschap voor Natuur en Bos, Herman Terlinckgebouw, Havenlaan 88 (bus 75), 1000 Brussel.